

**Thomas
Düşer
ken**

**Altay
Öktem**

♥ can
roman

ALTAY ÖKTEM
THOMAS
DÜŞERKEN

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ekim 2017, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Editör: Sırma Köksal

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ, Ebru Aydın

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 12584

ISBN 978-975-07-3587-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750735875

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

ALTAY ÖKTEM

THOMAS
DÜŞERKEN

THOMAS DUMAS'IN ÇALKANTILI
HAYATI VE TUHAF ÖLÜMÜ

ROMAN

♥can

ALTAY ÖKTEM, 1964'te İstanbul'da doğdu. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. Edebiyat hayatına şiirle başlayan Öktem'in *Eski Bir Çocuk* (1992), *Sukuşu* (1992), *Beni Yanlış Öptüler Aslında* (1993), *Çamur Şiir* (1995), *Her şey; Oda Kırbaç Ayna* (1998), *Sokaklar Tekin Değil* (2003), *Parça Tesirli* (2005), *Dört Kırıtık Opera* (2009) ve *Fazla Elli* (2016) adlı şiir kitapları yayımlandı. 2006'da ise toplu şiirlerinin bir bölümü *Beni Yanlış Öptüler* adıyla kitaplaştırıldı. 1988'de Ali Rıza Ertan, 1990'da Yaşar Nabi Nayır, 1995'te Orhon Murat Arıburnu, 2000'de ise Cemal Süreya ödüllerini aldı. Çeşitli dönemlerde *Cumhuriyet*, *Radikal*, *Akşam* ve *Vatan* gazetelerinin kitap eklerinde düzenli olarak yazdı. Edebiyat dergilerinin yanı sıra *Öküz*, *Hayvan* gibi kültür sanat dergilerinin ve *Penguen* adlı mizah dergisinin yazar kadrosunda yer aldı. 2007-2008 yılları arasında *Yüxexes Karakalem* ve *46 Karakalem* adlı kültür sanat dergilerini yayımlayan, 2013-2014 yılları arasında *Marjinal Yayınları*'nın genel yayın yönetmenliğini yapan Öktem, 2005-2008 yılları arasında, iki dönem *Türkiye Yazarlar Sendikası*'nın genel kurulunda yer aldı. *Fabisad*'in (Fantastik ve Bilimkurgu Sanatları Derneği) kurucu üyesi olan Öktem'in *Filler Çapraz Gider* (2001), *Tanrı Acıkınca* (2003), *Bu Kitaptan Kimse Sağ Çıkamayacak* (2005) ve *O Adam Babamdı* (2015) adlı romanları da bulunmaktadır. Denemelerini *Hayat Bazen Çentiklidir* (2002), *İçimde Bir Boşluk Var* (2004) *Sık Rastlanan Hastalıklar Atlası* (2007) ve *Yaram Yanlış Yerde* (2009) adlı kitaplarda toplayan Öktem'in *Aslında Saçları Siyahı* (2002) ve *Sonsuz Sıkıntı* (2010) adlı öykü kitapları da bulunmaktadır. Ayrıca, alt kültürlerin iletişim aracı olan fanzinleri incelediği *Şeytan Aletleri* adlı kitabı

2000'de yayımladı. Kadıköy kargART'ta açtığı *Genel Kültürden Kenar Kültüre 101 Fanzin* adlı serginin ardından aynı adlı fanzin seçkisini (2002) ve *Şehrin Kötü Çocukları* (2002) adlı fanzin şiir antolojisini hazırladı. *Çalılar Dünyası* (2010) adlı bir çocuk kitabı ve *Anadolu Yakasının Sıfır Noktası: Bağlarbaşı* (2010) adlı kitabı da bulunan Öktem, Tupac Shakur'un şiir kitabı *Betonda Yeşeren Gül* (2013) ve Shining adlı metal müzik grubunun solisti Niklas Kvarforth'un liriklerinden oluşan *Prozac Artık Yetmediğinde* (2014) adlı kitapların çevirmenleri arasında yer aldı.

Bu romandaki kişiler, mekânlar ve olaylar tamamen gerçektir.

Romanın bazı bölümlerinde, İsveçli sanat tarihçisi Prof. Anders Bauman'ın "Sakıncalı Deha: Sapkın Bir Fotoğrafçının Trajik Hayatı" adlı kitabından yararlanılmıştır.

1

Thomas Dumas sağ ayağının başparmağıyla deklanşöre basarken, yzünde mutlu bir ifade vardı. Bu, onun yzündeki son mutlu ifade; daha doğrusu, birinin gorp gorebileceği son ifadeydi. Maria, etrafı cepecevre bulutlarla kaplanmış bir melek gibi duruyordu karşısında. Gokyüzünün mavisini sağının telleri arasında geziniyor, dünyanın kalan kısmı, yani ucsuz bucaksız bir yeryüzü parçası omuzlarının hizasından başlayıp arkasındaki sonsuzluğa doğru uzanıyordu. Dumas, uzun zamandır hayal ettiği kareyi sonunda çekmişti. Çekim bittiği halde, bu müthiş derinliğin önünde duran Maria'dan gözünü alamıyordu. O gizemli boşluk en arkadaydı. Onun önünde Maria; en önde, belki de hiç olmaması gereken yerde de Thomas Dumas vardı.

Fotoğraf çekerken, ama sıradan fotoğraflar değil elbette, her biri tarihe birer çentik atacak olan kışkırtıcı fotoğraflar çekerken, kendini defalarca tehlikeye atmıştı. Bu kez çok da abartılacak bir risk yoktu aslında. Sadece sırtından yukarısı boşlukta kalmış, tam kenarına uzandığı uçurumdan dışarı sarkmıştı. Beli, kalçası ve bacakları nemli çimenlerin üstündeydi. Zaten uzun zamandır kollarını kullanmadığı için oturarak, uzanarak fotoğraf çekmeye, makineyi iki ayağının arasına sıkıştırarak tutmaya alışkındı. Bu yüzden sırt ve bacak kasları oldukça gelişmişti. Ne arkasındaki derin uçurum ne de gövdesinin bir kısmıyla birlikte başının o uçurumdan aşağı sarkmış olması onu korkutuyordu. Bir hamlede doğrulup kalkabilecek kadar çevikti.

Çekim bittikten sonra ayağa kalkmak sorun değildi. Asıl zor olan, çekim esnasında, arzu ettiği o derinlik hissini yaratabilmek için Füssen'in dağlık kesimindeki en derin uçurumdan aşağı, hafifçe de olsa sırtüstü sarkmaktı. Makineyi titretmeden o şekilde uzun zaman tutabilmek, en iyi ışığı, en iyi açığı yakalamaktı. Zaten bunu başarmıştı.

Artık ayaklarını yavaşça indirip fotoğraf makinesini yere bırakması, sonra doğrulması, elleriyle yerden destek alamayacağı için bütün gücünü bacaklarına verip bir hamlede kalkması gerekiyordu.

Ama böyle olmadı. Thomas Dumas aniden dengesini kaybetti. Yere doğru inmesi gereken bacakları iyice havalandı, fotoğraf makinesi ayaklarının arasından kaydı, tok bir ses çıkarak çimenlerin üzerine yuvarlandı. O anda Maria'nın çığılı yankılandı dağların arasından. Çıgılık bir müddet havada asılı kaldı, sonra Alp Dağları'nın eteklerine doğru yol aldı, kayalıklara çarpıp geri döndü. Kayalıklardan seken çıgılık bu kez de karşıdaki dağlara doğru ilerlemeye başlamıştı. O birkaç saniye boyunca uçurumun kenarında sadece Thomas Dumas'ın bacakları görünmüştü. Vücudunun geri kalanı ortada yoktu! Maria bir heykel gibi kalakalmıştı olduğu yerde. Biraz önce attığı çığılksa, sanki zaman sürekli kendini tekrar ediyormuş gibi havada dolaşıp duruyordu. Maria'nın çığılı bir tur daha dönerken Thomas Dumas tamamen gözden kaybolmuştu.

Topu topu birkaç saniye içinde, biraz önce yattığı yerde sadece derin bir boşluk kalmıştı. Maria uzun süre kendine gelemedi. Gözleri Thomas Dumas'ın bıraktığı boşlukta, öylece kalakaldı. Sonra yavaş yavaş uçurumun ucuna doğru yürümeye başladı. Boşluğuna basmamak için biraz yana kaydı, hafifçe eğilip baktı aşağıya. Sarp kayaları gördü. Gittikçe daralan, daraldıkça karanlıklaştıran derin, dipsiz bir sır gibiydi uçurum: Thomas Dumas'ı içine çeken ve bunu inkâr eden bir sır! Biraz önce yaşananlardan eser yoktu uçurumda. Maria'nın durduğu yerden bakılınca Thomas Dumas sanki hiç yaşamamış gibi görünüyordu. Maria bunun bir kâbus olduğunu ve hâlâ uyanmadığını düşündü. Kâbus bütün hızıyla devam ediyordu.

Ve uzun süre devam edecek gibiydi.

Ağır ağır döndü Maria, yerdeki fotoğraf makinesini aldı. Sımsıkı sarıldı makineye. Hıçkırıklarla ağlamaya başladı.

Postacının getirdiği zarfı elime aldığımda, gözüm-den birkaç damla yaş aktığını itiraf etmeliyim. Bu benim ikinci ağlayışımıdır. İnsanların ağlamasına bir türlü anlam verememişimdir. Güçlü biri olduğumdan değil, ağlamanın acıyı azalttığına dair bir kanıt olmadığından. Acımızı içimize gömmemiz gerektiğini iddia etmiyorum ama dışavurma yöntemi de bu olmamalı. En azından işe yaramadığını biliyorum.

Bir kez de anneannem öldüğünde ağlamıştım. Yaşadığı tüm acıları yanında götürmüş olsaydı, belki ağlamazdım. Acılarının bir kısmını bana bırakıp gitti. Çok şey anlatmıştı yaşadığımız felakete dair. Ülkemizin işgalini, yakınlarımızı kaybedişimizi, topraklarımızı terk edip kaçmak zorunda kalışımızı... Keşke anlatmasaymış. Bilmek, sahiplenmek anlamına geliyor. Zamanla, bildiği her şey insanın hayatına dahil olmaya, sonra da hayatını yönlendirmeye başlıyor. Bir bakıyorsun, onun acısı senin acına eklenmiş, büyümüş... Anneannemin yaşadığı acıları hiç bilmeseymişim keşke. Bölük pörçük hatırladığım kendi acılarımıla yetinseymişim. Belki ağlamazdım.

Anneannem 1939'un son ayları için, cehennemin dünyaya geliş tarihi derdi. Biz ölüp de cehenneme gitmemiştik. Henüz yaşıyorduk ve cehennem bize, bizim küçük kasabamıza gelmişti. Polonya'nın güneyindeki, Wielun şehrine elli kilometre uzaklıktaki kasabamız öyle şirindi ki... Çocukluğuma dair en güzel anım, o kasabanın Alman uçakları tarafından yerle bir edilmeden önceki görüntüsü. O döneme ait tek bir görüntü var hafızamda. Hareketsiz, donuk, tek bir görüntü. Kartpostal gibi. Nedense sarı. Tarlaların rengi, tek katlı küçük evle-

re, evimizin hemen sağından başlayıp içerilere doğru uzanan ormana, ağır ağır akan yaşı nehre ve gökyüzünde küçük birer leke olarak aklımda kalan kuşlara yansımış olmalı. Sık sık gözümün önüne gelen o kartpostalda hiç yeşil yok, mavi yok, siyah ya da kırmızı yok, sadece sarı var. Kirli sarı.

O yıllarda çok küçük olduğumdan, o kartpostaldaki görüntünün devamını, yani yaşadığımız felaketin boyutlarını ancak anneannemden dinlediğim kadarıyla biliyorum. En kötüsü, hiç ummadığımız bir anda başımıza beklenmedik bir felaketin gelmiş olmasıydı. Gerçi hiçbir savaşın haklı gerekçesi olamaz ama saçma da olsa, anlamsız da olsa herhangi bir gerekçenin bulunması, insanın hazırlıksız yakalanmasına engel olur. Hazırlık derken yiyecek depolamaktan ya da evin bodrumunu sığınağa çevirmekten değil, ruhsal olarak bir beklentiye girmekten söz ediyorum. Cehennemın yeryüzüne inme ihtimali olduğunu bilmekten... Biz o ihtimali bilmiyorduk. Kimsenin kimseye kötülük yapmadığı, kimsenin evinin kapısını bile kilitlemediği küçük bir kasabanın üzerinde neden o kara Alman pike uçakları uçsun ki? Neden Wielun'u bombalayan o uçaklar, geri dönerlerken kalan birkaç dev cüsseli bombayı da bizim kasabanın üstüne bıraksınlar ki? Wielun'u niye bombaladılar diye sormuyorum bile, zaten onun hiçbir anlamı hiçbir gerekçesi yok. Geçerken bize niye uğradılar, gerçekten bunu da kimse bilmiyor. Ayrıca ortada savaş da yok. Hiçbir sorun yok. Kışlık erzakımızı depoluyoruz ve kırk yılda bir, güneş başını uzatırsa bulutların arasından, sevinçle dışarı fırlayıp güneşi seyrediyoruz. Gözlerimizi kısıyoruz sadece. Güneşe bakarken gözlerimizi kısmaktan başka yaptığımız bir şey yok. Hiç kimse üstüne bomba atılmasını hak etmez ama biz hiç hak etmiyoruz.

Thomas'ı hatırlıyorum bir de, hayal meyal. O kart-

postalın dışında duruyor ama yine de sarı. Sarının farklı tonları var üstünde. Başka renk yok. Evleri yıkılmış. Şans eseri ailesinden ölen yok. Sağ kurtulmuşlar. Enkazın önünde, yere çömelmiş duruyor. Gözlerini hiç ayırmadan bakıyor taş yığınınına. Galiba ağlıyor Thomas. Yanından geçip gidiyorum. Nereye gidiyorum, neden gidiyorum hatırlamıyorum. Belki de gidilecek bir yerin kalmadığını bilmiyorum henüz. Uzun bir süre sonra geri dönüyorum. Bana uzun bir süre gibi geliyor. Belki beş saat, belki beş dakika, hiçbir fikrim yok; çünkü zaman diye bir kavramın kalmadığını bilmiyorum henüz. Thomas yine aynı yıkıntının önünde, aynı şekilde duruyor. Yere çömelmiş. Gözlerini hiç ayırmadan bakıyor hâlâ o taş yığınınına. Ağlıyor mu? Bu kez fark edemiyorum. Yanına gidip çömeliyorum sadece. Gözlerimi dikip onun baktığı yere bakıyorum. Beraber bakıyoruz. İkimiz de sapsarıyız. Taşlar da sarı.

Hepsi bu. Gerisi anneannemin anlattıkları, yani sırtıma yükledikleri. Bir de o enkaz. Thomas'la birlikte, gözümüzü ayırmadan baktığımız o enkaz...

Artık zarfı açmalıyım. Gözyaşlarım hızla yanağımdan süzölmeye başlıyor. Zarfın içinde ne olduğunu tahmin ediyorum. Bilmek, bir kez daha acı veriyor.

Tahminimde yanılmıyorum. Alp Dağları'nın eteklerinde çekim yaparken uçurumdan yuvarlanarak hayatını kaybeden sevgili dostum Thomas Dumas'ın çektiği son fotoğrafı elimde tutuyorum. Ne tuhaf, ölmenden önce gördüğü o son görüntü şu an benim gözlerimin önünde.

Fotoğraftaki kadın da gözlerini hiç ayırmadan, esrarengiz bir boşluğun içinden bana bakıyor. Elimde tuttuğum şey bir fotoğraf değil, bir hayalin cisimleşmiş hali. Dünyanın gelmiş geçmiş en zeki, en yetenekli, en ele

avuca sığmaz, en renkli ve birçoklarına göre de en kirli kişinin, Thomas Dumas'ın hayali. Bu hayalin bir parçası olmayı hak eden ve hayali sürdürülebilmek için adresimi bulup bu zarfı bana gönderen kadını merak ediyorum. Gizemli bir güzelliği ve dimdik bir duruşu var. Başka? Henüz bir şey bilmiyorum hakkında.

Zarf Barcelona'dan gönderilmiş. Üzerinde Maria Saura yazıyor. Maria, güzel isim. Onun adına sevinmeli mi yoksa üzülmeli miyim bilmiyorum. Henüz farkında değil ama hayatının geri kalanında Thomas'ın çektiği o son fotoğrafın yıldızı olmanın hem mükafatını görecek hem de bedelini ödeyecek.

O fotoğrafı günlerce elimden bırakamadım. Bir süre sonra, Thomas'ın ölmeden önceki son ânına şahit olan Maria'nın yüz hatlarını da ezberlemeye başlamıştım. Kısa sürede Maria, en yakın akrabamdan bile daha yakın olmuştu bana. Hiçbir erkek, hiçbir kadına bu kadar uzun süre ve bu kadar içtenlikle bakamazdı. Bazı geceler ter içinde uyanıyor, yataktan kalktığım gibi mutfağa gidip kendime bir kahve hazırlıyordum. Sonra o fotoğrafı elimden alıyor, saatlerce seyrediyordum.

Merakım gittikçe artıyordu. Bir şekilde Maria'ya ulaşmalı, onunla konuşmalıydım. Thomas nasıl yuvarlandı o uçurumdan, neler hissetti, o anda nasıl bir ifade vardı yüzünde? Ayrıca onu nasıl bir geleceğin beklediği konusunda uyarmalıydım. Çünkü bu sıradan bir fotoğraf değildi. Bazen çekilen son bir kare, insanın hayatındaki son nokta, son dokunuş olabilirdi. "Artık siz eski Maria Saura değilsiniz, eski hayatınız bu fotoğrafla bitti ve aynı fotoğrafla yeni bir hayat biçildi size. Güzellikleri ve zorluklarıyla..." demeliydim. Adım gibi biliyorum, Thomas'ın hayaleti Maria'nın peşini bir daha asla bırakmayacak. Bazı insanlarla yolunuz bir kez kesişti mi bir daha eski hayatınıza dönemezsiniz. Üstelik o kişinin gördüğü ve

ölümsüzleştirdiği son yüz sizin yüzünüz, son vücut sizin vücudunuzsa, artık herkes sizi onun gözünden görmeye başlayacaktır. Size kim bakıyorsa, onun bakış açısına göre biçim değiştirmeniz kaçınılmazdır. Bir anda meleğe dönüşürken hiç farkına varmadan şeytan oluverirsiniz. Çünkü bir insanı melekleştiren de şeytanlaştıran da bir başkasının bakışıdır.

Zarfın üzerinde adresi vardı. Kısa bir mektup yazdım Maria'ya. Bu düşüncelerimden söz etmedim elbette. Bir anda paniğe kapılabilirdi. Sadece, bu fotoğrafı bana yolladığı için ne kadar minnettar kaldığımı söyleyip kendisiyle görüşmek istediğimi bildirdim.

Çok geçmeden düşüncelerimde yanılmadığım ortaya çıktı. Thomas Dumas'ın tuhaf ölümü basının da oldukça ilgisini çekmiş, İsveç'te her gün bu konuya ilişkin haberler gazetelerde yer almaya başlamıştı. Maria da bir anda basının ilgi odağı olmuştu. Bu haber İsveç'te bu kadar yankı uyandırdığına göre, Maria'nın ülkesinde ve daha birçok yerde sanat çevreleri bu olayı tartışıyor, basın da bulduğu bu yeni malzemeyi tepe tepe kullanıyor demekti.

Maria, Thomas'a poz veren son kişi olarak ülkesi İspanya'da neredeyse *persona non grata* ilan edilmiş, hatta bazı din adamları, işlediği bu günah yüzünden aforoz edilmesi gerektiğini ileri sürmüştü. Kim bilir Maria ne kadar üzgündür şu anda. Oysa, henüz kendisi farkında değil ama bir süre sonra şöhret basamaklarını hızla tırmanmaya başlayacak! Çünkü Thomas Dumas'ın kaderi ona sirayet etti. Thomas'ın, henüz on yaşındayken eline fotoğraf makinesini alır almaz başlayan lanetli şöhretinin bir benzerini yaşayacak Maria.

Aradan uzunca bir zaman geçmesine rağmen mektubuma cevap alamadım. Aynı adrese bir mektup daha yazarak talebimi tekrarladım. Bir hafta sonra bir mektup

daha yazdım. Israrcı olmak iyi bir şey değildir biliyorum ama gün geçtikçe dayanma gücüm azalıyordu. Bir an önce Maria'ya ulaşmam gerekiyordu. Eninde sonunda benimle görüşmeyi kabul edeceğinden emindim; çünkü Thomas'ın hayattayken güvendiği tek kişi bendim ve Maria adresimi bulup o son kareyi bana gönderdiğine göre, Thomas ona benden söz etmişti.

Yaklaşık altı ay sonra, pencerenin kenarında oturmuş Maria'ya yirmi ikinci mektubumu yazmaktayken postacı aniden kapıda belirdi. Zarfı açmadan uzunca bir süre elimde tuttum. Pulun üstündeki damgada Paris yazıyordu. Sonunda beklediğim mektup, hiç ummadığım bir yerden, Paris'ten gelmişti.

Maria ülkesinden ayrılıp Paris'in bir banliyösüne yerleşmiş. Mektubumu aldığını, çok sıkıntılı günler geçirdiği için hemen cevap yazamadığını söylüyordu. Bir tek mektuptan söz ettiğine göre, sadece yazdığım ilk mektup eline ulaşmış olmalıydı. Diğerleri Barcelona'daki kapısının önünde birikmiş, küçük beyaz bir tepelik oluşturmuştur herhalde. Aslında buna sevinmediğimi söyleyemem. Arka arkaya yirmi bir mektup gönderen takıntılı bir tip olduğumu düşünmesini istemem.

Kimseyle görüşmüyor, evinden pek çıkmıyormuş. Ev dediği ruhunun sığınağıdır herhalde. Benimle görüşmeyi kabul ediyor ama kendisine biraz daha zaman tanımamı istiyor. Yaşadığı sıkıntılı günlerin etkisini üstünden atamadığını, henüz kendini toparlayamadığını söylüyor mektubunda.

Artık ondan gelecek yeni mektubu beklemekten başka çarem yok. Yazacağı tek bir cümle yeter bana: "Artık kendimi iyi hissediyorum, sizinle buluşmaya hazırım!"

Beklediğim mektup bir türlü gelmiyordu. İlk başlarda gündelik hayatıma devam ediyor, üniversitedeki derslerime giriyor, işim bittiğinde koşa koşa eve dönüp her-

hangi bir zarf bırakılıp bırakılmadığını kontrol etmek için bahçe duvarının kenarlarını, evin kapısını dikkatlice gözden geçiriyordum. Bir süre sonra, ben evde yokken kapının önüne bırakılacak olan mektubun kaybolabileceği korkusuna kapıldım ve bu korku gittikçe büyümeye başladı. Bir yandan da işimi aksatmamam gerekiyordu. Sadece dersim olduğu zamanlar üniversiteye gitmeye, onun dışında evden hiç çıkmamaya başladım. Nadiren, evin ihtiyaçlarını almak için markete gidiyor, alışverişi hızla yapıyor, hiç oyalanmadan eve dönüyordum. Buna rağmen içimdeki kuşku gün geçtikçe büyüyordu. Daha sonra yıllık iznimi alıp evden hiç çıkmamaya başladım. Gün boyu pencerenin kenarında oturuyor, gözümü bahçe kapısından ayıramıyordum.

Oysa Maria'nın kendisine biraz zaman tanımamı istediği mektubunu alalı henüz birkaç hafta olmuştu. Ülkesinden kovulmuş, kiliseden aforoz edilmiş, bütün dostlarını arkasında bırakıp başka bir ülkeye göç etmek zorunda kalmış birinin kendini toparlayabilmesi için daha uzun bir süreye ihtiyacı olabilirdi. Ayrıca, tedirgin olmamı gerektirecek bir şey yoktu. Benimle iki kez irtibat kurmuştu. Beni hiç tanımadığı halde, bir şekilde adresimi bulmuş ve kendisi için de çok özel olan o son fotoğrafı göndermişti. Sonra da mektubuma cevap vermiş, benimle görüşmeyi kabul etmişti. Rahat olmam, ondan gelecek mektubu soğukkanlılıkla beklemem gerekiyordu. Ama beklemeye tahammülüm kalmamıştı.

Neyse ki yıllık iznimin bitmesine birkaç gün kala, elimde Maria'nın fotoğrafıyla pencerenin önünde otururken postacının bahçe kapısından içeri girdiğini gördüm. Yerimden nasıl kalktığımı, kapıyı nasıl açtığımı hatırlamıyorum. "Maria'dan mı?" diye sordum heyecanla. "Söyleyin lütfen, mektup Maria'dan mı?"

"Ben nereden bileyim," dedi postacı.

Düşüşüne önceden karar vermişti demek istiyorum. Bilerek kendini uçurumdan aşağı bıraktı. Derinliğin dördüncü boyutunun da fotoğrafını çekmiş, sanat hayatının zirvesine ulaşmıştı. Geriye beşinci boyut kalıyordu. Beşinci boyutun çekilmesi için bizim bir araya gelmemiz gerekiyordu. Uçurumdan yuvarlanması, sana ve bana, ayrı ayrı yazılmış birer mektuptu aslında.

Bütün dünyanın sapkın olarak tanıdığı, kollarını kullanamadığı için ayaklarıyla fotoğraf çeken ve küçük yaşta konuşma yetisini kaybetmiş olan dâhi fotoğrafçı Thomas Dumas, İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla Polonya'dan kaçmak zorunda kalan bir ailenin çocuğudur. İspanyol bir modelin fotoğraflarını çekerken uçurumdan yuvarlanır... Bu ölümün ardından yolları keşişen model Maria ve Thomas Dumas'ın biyografisini yazmakta olan sanat tarihi profesörü Anders, ünlü fotoğrafçının ölümünün sırrının peşine düşerler.

Paris'ten Münih'e, oradan da İstanbul'a uzanan nefes kesici bir maceraya tanık oluyoruz.

